

Beleidsinstrumenten Sociale & Culturele Agenda 2009-2012

In dit document leest u hoe we de sociale agenda 2009-2012 en de culturele agenda 2009-2012 gaan uitvoeren. Onze inhoudelijke ambities op het sociale en culturele terrein worden in de genoemde agenda's uitgewerkt. De inhoud van deze agenda's verschilt van elkaar, maar we kiezen wel voor dezelfde beleidsinstrumenten.

Met elke nieuwe beleidsperiode wordt niet alleen het beleid zelf inhoudelijk heroverwogen maar ook de beleidsinstrumenten. De inhoudelijke keuzes voor de periode 2009-2012 op het sociale en culturele terrein leiden niet tot volledig nieuw beleid. In dit document kiezen we wel duidelijk voor andere instrumenten en voor een andere manier om ze te gebruiken.

Voor de uitvoering van de sociale agenda 2009-2012 en de culturele agenda 2009-2012 zijn drie instrumenten belangrijk:

- a het sluiten van allianties met gemeenten
- b het doen van onderzoek
- c het beschikbaar stellen van subsidies voor projecten en activiteiten

Voor de instrumenten gelden de volgende uitgangspunten:

Vorm volgt inhoud

De inhoudelijke beleidskeuzes zijn richtinggevend voor de invulling van de beleidsinstrumenten.

Behoeftte aan flexibiliteit

De inhoud is op hoofdlijnen vastgelegd in de twee agenda's. We willen ruimte houden om tussentijds in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Hiervoor organiseren we ook flexibiliteit in de uitvoering van beleid, bijvoorbeeld in het verminderen van "vaste" prestatiesubsidies per boekjaar aan instellingen.

Samenwerking met gemeenten

In ons collegeprogramma staat: "Wij willen niet op de stoel van gemeenten gaan zitten. Wij willen meer samen met medeoverheden oplossingen bedenken."

Op het sociale terrein zijn gemeenten vrijwel overal de spelbepalende speler. Als het om sociaal beleid gaat is de relatie met gemeenten het belangrijkste instrument dat we hebben. In het cultuur- en museumbelied delen de provincie en de Drentse gemeenten een verantwoordelijkheid.

Afspraken over rolverdeling, taakafbakening en beleidsdoelen zijn onmisbaar om de inzet van beide overheden voor het sociale en culturele terrein in Drenthe te maximaliseren. We willen daarom met gemeenten (en andere relevante spelers) concrete samenwerkingsafspraken maken in de vorm van allianties. Allianties zijn dan ook leidend voor de inzet van subsidies, personele inzet en de inzet van gesubsidieerde organisaties.

A. Het sluiten van allianties met gemeenten

Wat is een alliantie?

Een alliantie is een bestuurlijke afspraak tussen de provincie en één of meer (en waar mogelijk alle) Drentse gemeenten over gezamenlijke inzet van middelen voor de uitvoering van sociaal en cultureel beleid op basis van een gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid.

Sociale en culturele allianties

Aan de basis van allianties ligt een bestuurlijke raamafpraak tussen de provincie en alle Drentse gemeenten, waarin globaal is vastgelegd wat de spelregels zijn voor het aangaan van allianties en wat daarbij de spelregels zijn.

Binnen de allianties worden de gezamenlijke, inhoudelijke ambities vanuit de Provincie en de Drentse gemeenten in de vorm van *concrete plannen* vormgegeven. Allianties worden vooralsnog met gemeenten aangegaan. Waar mogelijk wordt aangegeven welke andere partners (onderwijs, instellingen, woningstichtingen etc.) inbreng hebben. In een later stadium kan worden bezien of de provincie ook allianties kan sluiten met andere partijen dan gemeenten.

De allianties worden per thema (beleidsterrein), zoals verwoord in de Sociale Agenda en Culturele Agenda, vormgegeven. Er kunnen meerdere allianties per thema (beleidsterrein) worden gesloten. Aan iedere alliantie ligt een helder projectplan ten grondslag.

Allianties worden aangegaan tussen een individuele gemeente en de provincie. Het is mogelijk dat met meerdere gemeenten alliantieafspraken worden gemaakt.

Per alliantie wordt afgesproken, welke inzet betrokken partijen leveren. Dit kan in de vorm van financiering, inzet van uren en onderzoek of kennis. In het projectplan staan heldere afspraken over het aandeel van gemeente(n), provincie en eventueel rijksoverheid, Europa en veldpartijen. Bijdragen van overheden die worden ingezet middels veldpartijen moeten herkenbaar zijn beschreven.

Hoe gaan we allianties sluiten?

Bij de realisatie van de sociale en culturele agenda is ingezet op het ontwikkelen van de eigen visievorming. De provincie heeft daartoe diverse bijeenkomsten gehad, waarvan de opbrengst heeft geleid tot respectievelijk een sociale en culturele agenda 2008-2012.

De provincie heeft op het sociale terrein financiën beschikbaar gesteld voor gemeenten om "kwartier te maken". Elke gemeente maakt als het ware een eigen sociale agenda. Er zijn er inmiddels drie gemaakt. Uit de provinciale en gemeentelijke agenda's zijn de gemeenschappelijke ambities en doelstellingen af te leiden. Gemeenten en provincie gaan op basis van de gemeenschappelijke ambities,

met inzet van de eigen specifieke instrumenten dit najaar samenwerkingsafspraken maken die samen de sociale allianties vormen.

Op het culturele terrein is het proces "Studio 13" gestart. Rondom verschillende thema's praten gemeenten en provincie door over samenwerkingsmogelijkheden.

Uit de provinciale en gemeentelijke agenda's zijn de gemeenschappelijke ambities en doelstellingen af te leiden. Gemeenten en provincie gaan op basis van de gemeenschappelijke ambities, met inzet van de eigen specifieke instrumenten dit najaar samenwerkingsafspraken maken die samen de sociale en culturele allianties vormen.

B. Het doen van onderzoek

Rol als onderzoeker

In het proces van totstandkoming van de Sociale Agenda 2009-2012 en de Culturele Agenda 2009-2012 is tijdens verschillende bijeenkomsten sterk naar voren gekomen dat in Drenthe de provincie op het terrein van onderzoek, evaluatie en effectmeting een belangrijke rol speelt. Het vertrouwen in de provinciale deskundigheid en in de invulling van de rol als onderzoeker en kennismakelaar is provinciebreed aanwezig.

Doen we de goede dingen en doen we de dingen goed?

De Sociale Agenda 2009-2012 en de Culturele Agenda 2009-2012 staan bol van de ambities en doelstellingen voor de komende vier jaar. Om gedurende die vier jaar te weten of we de goede dingen doen en of we de dingen goed doen zijn inventarisaties en evaluaties nodig. Beide vormen van onderzoek leveren informatie op om het beleid te onderbouwen, bij te sturen of aan te passen. De timing van het voorhanden zijn van de juiste informatie is in dat verband cruciaal. Daarom loopt parallel aan de vormgeving van ons nieuwe beleid een proces om beleidsonderzoek goed te programmeren: wanneer hebben we welke informatie nodig en waarom? Provinciale Staten hebben de Bestuurscommissie OCWZ de opdracht gegeven een ontwerp onderzoeksprogramma 2009-2012 op te stellen om het beleid zo goed mogelijk door onderzoek te laten onderbouwen.

Hoe stelt de Bestuurscommissie OCWZ een Onderzoeksprogramma 2009-2012 op?

Nadat de Sociale en Culturele Agenda zijn uitgewerkt in concrete beleidsdoelen, wordt in samenwerking met het Onderzoeksbureau OCWZ in grote lijnen bekeken wanneer welke informatie nodig is en met welk doel. Dat levert een groslijst op met onderzoeksvragen, inventarisaties, procesevaluaties en effectevaluaties. Deze groslijst bespreekt de Bestuurscommissie met haar opdrachtgevers: (1) de klankbordgroep vanuit de commissie Cultuur en Welzijn en (2) het College van Gedeputeerde Staten. Op basis hiervan legt de Bestuurscommissie OCWZ een

“Ontwerp Onderzoeksprogramma 2009-2012” voor aan de commissie Cultuur en Welzijn en Provinciale Staten.

C Het beschikbaar stellen van subsidies voor projecten en activiteiten

Huidige situatie

Met het vaststellen van de provinciale nota *Mensen in het middelpunt 2005-2008* is gekozen voor de invulling van een bepaald subsidiebeleid voor het sociaal-culturele terrein. Basisfilosofie was een marktgerichte benadering.

Het beleid is uitgevoerd door een beperkt aantal zogeheten preferente partners. Dat zijn instellingen waarbij criteria gewogen worden en tot de conclusie leiden dat zij in Drenthe een preferente marktpositie hebben. Het gaat om de volgende instellingen: Biblionet, BJZ Drenthe, BOKD, CBK, Drents Museum, Drents Plateau, Huis van de Taal, Enova, K&C Drenthe, Monumentenwacht, RTV Drenthe, SportDrenthe, STAMM CMO Drenthe, Yorneo (voormalig Jeugdzorg Drenthe) en Zorgbelang.

Prestatiesubsidie is de norm. De provincie maakt resultaatgerichte prestatieafspraken met een instelling over het productenpakket, toetst of prestaties geleverd worden en rekent af. Ook is het budget van deze instellingen verlaagd om hun oriëntatie op de markt te stimuleren.

Naast de preferente partners bestaat een groep zogeheten niet-preferente partners. Deze instellingen ontvangen ook een prestatiesubsidie per jaar maar kennen een lichtere verantwoordingssystematiek omdat het over het algemeen om kleinere subsidiebedragen gaat.

Met andere instellingen is de subsidierelatie beëindigd. Wel zijn er flexibele budgetten gecreëerd waar instellingen een beroep op kunnen doen onder de voorwaarde dat een project bijdraagt aan de uitvoering van het geformuleerde beleid. Op die manier worden aan kleinere instellingen incidentele prestatiesubsidie verstrekt.

De Algemene Subsidie Verordening (ASV), die in 2004 in werking is getreden, is hiervoor het instrument.

Conclusies met betrekking tot het subsidiebeleid 2005-2008

Het subsidiebeleid 2005-2008 is geëvalueerd. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met (niet-)preferente instellingen over hun bevindingen. Binnen de provinciale organisatie hebben zowel bestuurders als ambtenaren in beeld gebracht hoe zij aankijken tegen zowel de kwaliteit als effectiviteit van het subsidiebeleid.

Op basis van alle genoemde bevindingen is een aantal conclusies te trekken:

- * Vrijwel alle partijen zijn het er over eens dat de subsidiesystematiek 2005-2008 met meer bedrijfsmatig werken een verbetering is geweest.
- * Tegelijkertijd constateren bijna alle partijen dat in de uitvoering van de nieuwe subsidiesystematiek er te veel administratieve lastendruk is ontstaan: er ligt te veel nadruk op beheersing en control.
- * De meeste preferente instellingen geven de voorkeur aan een rol als “strategische partner” op een aantal omschreven taken. De provincie stuurt daarbij op de “wat”-vraag en de instelling kan zelf de “hoe”-vraag in de vullen.
- * Preferente instellingen zijn unaniem van oordeel dat hun opgebouwde netwerk van belang is voor kennis, samenhang en continuïteit. Meer marktwerking doet hieraan afbreuk.
- * Een aantal (niet-)preferente instellingen wil graag meer ondersteuning.
- * Er mist nog onderzoek naar de bevindingen van de afnemers van de producten van (gesubsidieerde) instellingen.
- * Een bestuurlijke ambitie is om de publieksvriendelijkheid van het provinciale subsidiebeleid te verbeteren en de digitale mogelijkheden hiervoor meer optimaal in te zetten.

Ook zijn gemeenten gevraagd naar hun oordeel. Dit laatste is een onderdeel van het onderzoek “In Communi. Herhaalde meting onder Drentse gemeenten: beoordeling, inhoud en vormgeving provinciaal beleid” (januari 2008).

- * Gemeenten willen in door de provincie gesubsidieerde projecten niet verplicht worden tot “gedwongen winkelnering”; de gemeente zou zelf moeten kunnen kiezen voor de gewenste expertise, zo nodig buiten de provincie.
- * Het onderzoek is behandeld in de Statencommissie CW op 9 april 2008. De commissie kon zich goed vinden in de uitkomsten van het onderzoek. Gedwongen winkelnering wordt ook door hen als “ongewenst” en “een groot probleem” gezien,

Nieuw subsidiebeleid 2009-2012

De hierboven genoemde conclusies zijn aanleiding voor een aantal aanpassingen in het nieuwe subsidiebeleid. We stellen de volgende vijf aanpassingen voor. Een verdere toelichting wordt vervolgens uitgewerkt.

1. Subsidievormen met minder beheersing en aandacht voor het administratieve proces. De ASV dient hiervoor op een paar kleine onderdelen te worden aangepast.
2. Het verminderen van “vaste” prestatieafspraken per jaar met instellingen en het vergroten van flexibele ruimte.
3. Aanpassen van sturing aan nieuwe uitgangspunten
4. Meer mogelijkheden voor bundeling van extra gelden van andere fondsen/financiers
5. Inrichting van een publieksvriendelijke subsidieloket met twee kanalen: persoonlijk en digitaal

1. Subsidievormen met minder beheersing en aandacht voor het administratieve proces. De ASV dient hiervoor op een paar onderdelen te worden aangepast.

Om de administratieve lastendruk te verminderen willen we meer gebruik maken van onderscheid in subsidievormen. Majeure projecten uitgevoerd door professionele organisaties vragen in het algemeen om meer beheersafspraken dan kleinere activiteiten die door een vrijwilligersorganisatie worden uitgevoerd. Dit onderscheid willen we meer gebruiken.

Voor wettelijke taken of taken die we rekenen tot de provinciale basisinfrastructuur willen we “vaste”, dat wil zeggen vierjarige afspraken maken met uitvoerende partijen.

De rest van de taken noemen we “variabel”. Hierover maken we afspraken met uitvoerende partijen op projectbasis.

In een schema zien de nieuwe subsidievormen er als volgt uit:

	Vaste taken	Variabele taken
Infrastructurele subsidies	ASV: <i>Prestatiesubsidie per boekjaar voor 4 jaar</i>	
(Meer)jaren project subsidies		ASV: <i>Incidentele prestatiesubsidie voor de looptijd van het project</i>
Waarderingsubsidies	ASV: <i>Waarderingsubsidie per boekjaar voor 4 jaar</i>	ASV: <i>Incidentele waarderingsubsidie</i>

In de Algemene Subsidieverordening Drenthe (ASV) zijn 4 categorieën subsidies opgenomen: prestatiesubsidies per boekjaar, incidentele prestatiesubsidies, waarderingsubsidies per boekjaar en incidentele waarderingsubsidies. De ASV biedt, indien er een aantal kleine wijzigingen worden doorgevoerd, ruimte voor het hierboven genoemde onderscheid in subsidievormen.

Infrastructurele subsidies:

Dit betreft een structurele subsidie voor de uitvoering van een wettelijke provinciale taak, dan wel taken waarvan we menen dat ze tot de provinciale basisinfrastructuur behoren. Bij dit laatst gaan wij uit van een horizon die verder ligt dan 1 bestuursperiode van 4 jaar, en waarbij een belangrijke rol en taak voor de provincie is weggelegd.

Dit zijn volgens de ASV prestatiesubsidies per boekjaar.

(Meer) jaren projectsubsidies:

Dit is een eenmalige subsidie voor een prestatie in het kader van de sociale of culturele agenda voor de looptijd van een project. De project subsidies zijn volgens de ASV incidentele prestatiesubsidies voor de looptijd van het project.

Waarderingsubsidies:

In de nieuwe beleidsperiode 2009-2012 kiezen we, evenals in de vorige periode, voor het inzetten van zogeheten waarderingsubsidies. Een waarderingsubsidie is een subsidie bedoeld om een bepaalde activiteit aan te moedigen of te ondersteunen. Van een waarderingsubsidie is sprake, indien de provincie niet inhoudelijk wil sturen, noch wil "afrekenen" op resultaat. Het betreft in het algemeen kleine subsidies voor activiteiten of voor instellingen die de provincie graag wil ondersteunen of aanmoedigen. Deze subsidies worden direct vastgesteld en dus niet meer achteraf "afgerekend". De procedure en de toetsing bij de subsidieaanvraag en bij de verantwoording is licht. Instellingen noch ambtelijk apparaat hoeven hiervoor veel moeite te doen.

De waarderingsubsidie voor variabele taken zijn volgens de ASV de incidentele waarderingsubsidies. Die voor de vaste taken zijn volgens de ASV waarderingsubsidies per boekjaar.

Een vertaling van de ambities uit de sociale agenda en de culturele agenda in bovengenoemd schema vindt u in respectievelijk bijlage I en bijlage II.

2. Het verminderen van "vaste" prestatieafspraken per jaar met instellingen en het vergroten van flexibele ruimte.

Subsidie is een belangrijk instrument om de ambities in de sociale en culturele agenda te realiseren. Dit doen we enerzijds door subsidies aan instellingen, anderzijds willen we meer flexibele budgetten creëren om gedurende de periode 2009-2012 te kunnen inspelen op de actualiteit. Om die flexibiliteit te realiseren kiezen we voor een andere werkwijze.

Voor instellingen die in de beleidsperiode 2005-2008 een provinciale subsidie hebben ontvangen, gaat de komende periode wat veranderen. De "vaste" prestatieafspraken per jaar met instellingen willen we verminderen. Om meer maatwerk te kunnen leveren, kiezen we voor meer keuzemogelijkheden van uitvoerende partners voor de invulling van taken.

Veranderen kan niet van de ene op de andere dag. We kiezen dan ook voor een redelijke termijn om deze veranderingen te realiseren (zie voor de uitwerking hiervan opnieuw bijlage I en II voor respectievelijke de sociale en culturele agenda).

3. Aanpassen van sturing aan nieuwe uitgangspunten

We gaan anders sturen als gevolg van een andere rolopvatting van de overheid en een nieuwe taakopvatting van maatschappelijke organisaties.

Deze aanpassing kent twee deeltrajecten:

- * Meer ondernemend vermogen van maatschappelijke organisaties
- * Nieuwe vormen van verantwoording

Meer ondernemend vermogen van maatschappelijke organisaties

De essentie is dat door duidelijke doelstellingen van onze programma's maatschappelijke organisaties meer ruimte krijgen om hun professionele kennis te benutten. Onze doelen en ambities zijn uitgangspunt voor het werk van maatschappelijke organisaties. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid meer gebruik te maken van zelforganiserend vermogen en creativiteit zonder dat de overheid op voorhand bedenkt hoe de uitvoering inhoud krijgt. Dit geeft meer dynamiek en doet recht aan de professionaliteit van organisaties. Kortom: we kiezen als provincie voor een vorm van opdrachtgeverschap die stimuleert tot kwaliteitsverbetering van producten. We gaan er vanuit dat de professionaliteit van een maatschappelijke organisatie zich vertaalt in het eindproduct.

Nieuwe vormen van verantwoording

Om als provincie goed te kunnen sturen is goede en complete informatie over de effecten en resultaten van inspanningen nodig. Dat vormt de basis om beleid bij te stellen en contracten te actualiseren.

In de huidige provinciale praktijk verantwoorden maatschappelijke organisaties die een subsidie ontvangen hun werk via jaarverslagen en jaarrekeningen. Bij de afhandeling staat vaak de beheersing van het administratieve proces centraal. Veel minder wordt de verantwoording gebruikt als prikkelende informatie om beleid te evalueren en bij te stellen.

In de toekomst besteden we meer aandacht aan de werkelijke inhoudelijke kwesties. Hiervoor willen we meer betekenis toekennen aan evaluatie vanuit het perspectief van gebruikers.

Een aanpak in drie stappen

Het proces begint bij de opdrachtgever: het provinciaal bestuur. Kern is dat hierbij ook afspraken worden gemaakt over verantwoording. Er zijn vele vormen om verantwoording in te vullen. Dat doen we bijvoorbeeld door een systematische evaluatie van diensten na gebruik, steekproeven op maat of met gebruikerspanels. Het is ook aan uitvoerende organisaties om aansprekende en gevarieerde vormen van verantwoording te ontwikkelen en uit te voeren.

Vervolgens is het de taak van een maatschappelijke organisatie om de gemaakte afspraken in de praktijk in te vullen. Het kan gaan om ontwikkelings- en/of

uitvoeringsafspraken en om de presentatie van resultaten en het vervolg. De terugmelding vindt plaats naar de provincie.

De derde stap is de verwerking van de verantwoording. Het bestuur moet op de hoogte worden gebracht van de resultaten en conclusies, voorzien van een advies over de gevolgen die eraan worden verbonden.

4. Meer mogelijkheden voor bundeling van extra gelden van andere fondsen/financiers

We willen meer mogelijkheden benutten om via cofinanciering extra gelden van andere fondsen/financiers te bundelen. Hiervoor vormen we een flexibel budget dat niet aan één programma wordt gekoppeld maar voor meerdere programma's inzetbaar kan zijn. We leggen deze middelen nog niet vast, zodat we flexibiliteit creëren om financieringsmogelijkheden van andere instanties te benutten. Er zijn verschillende Europese programma's die raakvlakken hebben met het sociale en culturele beleid waar we meer gebruik van kunnen maken.

5. Inrichting van een publieksvriendelijke subsidieloket met twee kanalen: persoonlijk en digitaal

In de huidige situatie komen vragen over subsidies en subsidieaanvragen via diverse kanalen en organisaties binnen in onze organisatie. Deze worden zonder een overzicht op het totaal door diverse medewerkers behandeld. De bulk aan aanvragen komt binnen bij de afdeling Sociaal-Economische Ontwikkeling en het provinciaal Meerjaren Programma Landelijk Gebied.

Bij deze werkwijze wordt als grootste nadelen ervaren: het gemis van een website met actuele informatie over provinciale subsidiemogelijkheden, het "van het kastje naar de muur" sturen van aanvragers en mogelijke communicatieproblemen rondom verwachtingen.

In Provinciale Staten van 4 juli 2007 is een motie aangenomen "om tegelijk met het digitale loket iemand binnen de bestaande formatie aan te stellen die uitvoering geeft aan de taak van 'subsidiemakelaar' ". De functie subsidiemakelaar zal vóór de zomer 2008 zijn ingevuld.

Bijlage I Subsidies in het kader van de Sociale Agenda 2009-2012

	Vaste taken	Variabele taken
Infrastructurele subsidies	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indicatiebesluiten nemen waarmee cliënten aanspraak kunnen maken op geïndiceerde jeugdzorg 2. Uitvoering programma jeugdbescherming 3. Uitvoering zorgprogramma's op het gebied van opvoed- en opgroeiproblematiek 4. Uitvoering steunfunctiewerk 	
(Meer)jaren projectsubsidies		Uitvoering programma's: Mijn Jeugd Mijn Ontwikkeling Mijn Dag Mijn Beweging Mijn Omgeving
Waarderingsubsidies		

Subsidies

Vaste subsidies

1. Indicatiebesluiten nemen waarmee cliënten aanspraak kunnen maken op geïndiceerde jeugdzorg
2. Uitvoering programma jeugdbescherming
3. Uitvoering zorgprogramma's op het gebied van opvoed- en opgroeiproblematiek

De eerste drie taken vloeien voort uit de wettelijke taak van de provincie zoals deze is beschreven in de Wet op de Jeugdzorg. Nadere afspraken hiervoor worden jaarlijks vastgelegd in de provinciale uitvoeringsprogramma's jeugdzorg.

4. Uitvoering steunfunctiewerk

De provincie heeft op grond van artikel 13 van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) de taak steunfunctiewerk uit te voeren: "Provinciale staten onderscheidenlijk gedeputeerde staten dragen zorg voor het voeren van beleid betreffende steunfunctiewerk." Er is ruimte voor eigen invulling van deze taak door de provincie omdat de WMO hiervoor geen verdere richtlijnen geeft.

We kiezen voor een drietal activiteiten die we tot de taak "steunfunctiewerk" rekenen: kennis, innovatie en netwerk. Wij achten ze van groot belang voor de uitvoering van ons beleid te komende jaren.

De komende periode willen we nadere afspraken maken met uitvoerende partijen over het productenpakket.

Projectsubsidies

Het gaat hier om de uitvoering van taken die we als "variabel" beschouwen. Jaarlijks zullen taken toegevoegd of verwijderd worden en vindt een afweging van beschikbaar te stellen middelen plaats.

Voor de uitvoering maken we (meerjarige) prestatie-afspraken met uitvoerende partners voor de looptijd van een project. We zullen hier werken met aanbestedingstrajecten waar zowel huidige provinciaal gesubsidieerde instellingen als nieuwe instellingen gebruik van kunnen maken.

Gevolgen voor instellingen

Wij hebben aangegeven dat wij de komende periode kiezen voor flexibiliteit in de uitvoering van ons beleid. Hiervoor willen we de "vaste" afspraken met gesubsidieerde instellingen verminderen. Daarbij zijn de volgende opmerkingen te

maken voor respectievelijk preferente instellingen, niet-preferente instellingen en instellingen met een waarderingssubsidie.

Preferente instellingen

In de beleidsperiode 2005-2008 kende de provincie 7 preferente instellingen op het sociale terrein: STAMM CMO Drenthe, Enova, BOKD, SportDrenthe, Zorgbelang, Bureau Jeugdzorg en Yorneo (voormalig Jeugdzorg Drenthe).

- De "vaste" taken voor STAMM CMO Drenthe, Enova, BOKD, SportDrenthe en Zorgbelang worden verkleind. Het "vaste" budget per instelling zal de komende jaren dan ook worden verlaagd.
- Om deze instellingen een redelijke overgangstermijn te gunnen voor het verminderen van hun "vaste" subsidie, zien we 2009 als een overgangsjaar waarin we wel met de nieuwe subsidiewerkwijze werken maar waarin nog geen budgetvermindering zal worden doorgevoerd.
- Voor 2010, 2011 en 2012 verminderen we het budget van de genoemde instellingen met respectievelijk 20 %, 30 % en 40 % (ten opzichte van het budget 2008).
- Deze instellingen kunnen uiteraard wel een beroep doen op een projectmatige subsidie voor een taak die bijdraagt aan de uitvoering van de sociale agenda.
- Voor het overgebleven deel van het budget maken we afspraken met de genoemde instellingen voor 4 jaar.
- Voor Bureau Jeugdzorg en Yorneo geldt dat zij op grond van een specifiek wettelijk kader door de provincie bekostigd worden. De provinciale subsidie aan beide instellingen is nagenoeg gelijk aan de rijksbijdragen. Het verminderen van taken (en budget) ligt dus niet voor de hand. De beleidsruimte bij Yorneo is hier overigens groter dan bij BJZ.

Niet-preferente instellingen

In de periode 2005-2008 heeft ook een aantal zogeheten niet-preferente instellingen een provinciale subsidie ontvangen. Op het sociale terrein gaat het hier om Stichting Paardrijden Gehandicapten, SOS Telefonische Hulpdienst Oost-Nederland, SOS Telefonische Hulpdienst Noord-Nederland, Scouting en Stichting Dorpshuizen Drenthe.

- Voor al deze instellingen zal later dit jaar bepaald worden of zij in de nieuwe beleidsperiode opnieuw een "vaste" subsidie ontvangen, dan wel dat deze verminderd of beëindigd zal worden ingaande 2010.
- Om ook deze instellingen een redelijke overgangstermijn te gunnen voor eventuele vermindering/beëindiging van hun budget geven wij ook hen de garantie dat het beschikbare budget voor 2009 gelijk zal blijven als in 2008.
- Ook nieuwe instellingen (instellingen die op dit moment geen "vaste" subsidie van de provincie ontvangen) kunnen zich melden om voor een "vaste" subsidie in aanmerking te komen.

- Voor het aangaan van meerjarige subsidies met nieuwe instellingen wordt uiterste terughoudendheid betracht.

Instellingen met een waarderingssubsidie

In de periode 2005-2008 hebben diverse instellingen op het sociale terrein een waarderingssubsidie ontvangen. Voor de nieuwe periode kiezen we ervoor om voor een beperkt aantal taken en een eveneens beperkt aan instellingen vierjarige afspraken voor een waarderingssubsidie te maken. De keuze van taken en instellingen die hiervoor in aanmerking komen wordt in de loop van 2008 bepaald.

Inzet flexibel budget

Sociaal beleid raakt mensen. Het is belangrijk snel te kunnen reageren op ontwikkelingen. Die mogelijkheid willen we realiseren door het aantal “vaste” taken in vergelijking tot de periode 2005-2008 te verminderen. Hierdoor wordt de budgetten meer flexibel gemaakt. Jaarlijks zullen afwegingen worden gemaakt voor de inzet en de hoogte hiervan.

Andere provinciale subsidiestromen zoals het provinciaal Meerjaren Programma Landelijk Gebied en de Wijkimpuls kunnen ook ingezet worden, om onze doelen te bereiken.

Bijlage II Subsidies in het kader van de Culturele Agenda 2009-2012

De hieronder weergegeven invulling van gesubsidieerde provinciale taken Cultuur is een eerste concept, en is in die zin nog onderwerp van discussie en verdere verfijning.

Het grote publiek

	Vaste taken	Variabele taken
Infrastructurele subsidies	Cultuureducatie Steunfunctie cultuureducatie primair en voortgezet onderwijs (kunst en media)	
Meerjaren projectsubsidies		Festivals - Steunfunctie festivals (festivalbureau) - Nieuwe en terugkerende provinciale podia voor professionele kunsten en/of erfgoed Amateurkunst Steunfunctie amateurkunst Podiumkunsten Provinciaal aanbod professionele podiumkunsten Cultuureducatie Steunfunctie erfgoededucatie (primair en voortgezet onderwijs) Coördinatie lokale netwerken Productie cultuureducatie Ondersteuning scholen inkoop cultuureducatie Amateurkunst Theaterwerkplaatsen Cultuurparticipatie Projecten ter bevordering van cultuurparticipatie in amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur Musea en podiumfunctie Podiumfunctie voor uitingen van podiumkunsten
Waarderingsubsidies	Amateurkunst 1. Overkoepelende belangenbehartiging orkesten en koren 2. Uitvoering van amateurkunst op provinciaal niveau	

Toelichting:

Infrastructurele subsidies:

- Cultuureducatie: onder steunfunctie cultuureducatie primair en voortgezet onderwijs verstaan we informatie, advies, scholing van docenten en aanbieders, bemiddeling voor en/of tussen vraag en aanbod.

Meerjaren project subsidie

- Amateurkunst: onder steunfunctie amateurkunst verstaan we informatie, advies, scholing van kader en bemiddeling, ondersteuning in organisatie van projecten.

- Vanwege het lokale karakter van deze netwerken (onderwijs en aanbod) is dit voor de provincie een tijdelijke ondersteuningstaak en kiest de gemeente uiteraard wie de coördinatie uitvoert.
- Steunfunctie festivals: de afgelopen periode was de steunfunctie festivals intern georganiseerd. De komende periode willen we verkennen om deze steunfunctie voor kleinschalige en lokale festivals uit te besteden

Waarderingsubsidies:

- De belangenbehartiging en netwerkfunctie is een waarderingssubsidie, omdat provincie er belang aan hecht dat de Drentse amateurkunstverenigingen kennis en ervaring uitwisselen en er een belangenvereniging voor hen is. Hier zijn geen prestatieverplichtingen aan verbonden
- Uitvoering amateurkunst: waardering omdat dit kleine vrijwilligersorganisaties betreft die we niet administratief willen belasten maar die wel van belang zijn omdat zij op provinciaal niveau uitvoeringen geven en een belangrijke schakel in de keten van talentontwikkeling vormen.

Drenthe in Beeld

	Vaste taken	Variabele taken
Infrastructurele subsidies		
Meerjaren projectsubsidies		Beeldende kunst en vormgeving 1. Beheer van informatieve databank van professionele Drentse beeldende kunst, kunstenaars en vormgevers 2. Artist in Residence voorziening voor professionele beeldende kunst en vormgeving 3. Professionele beeldende kunstprojecten van provinciaal belang Beeldkwaliteit 1. Projecten beeldkwaliteit 2. Vormgeving openbare ruimte 3. Steunfunctie kunst in de openbare ruimte/ beeldkwaliteit
Waarderingsubsidies		

Toelichting:

Vanaf 2009 zal de Geldstroom niet langer aan de provincies worden uitgekeerd, maar ingezet worden op een beperkt aantal steden en landelijke presentatie-instellingen. In Drenthe gaat het om Assen en Emmen. Dit betekent dat onze rol en verantwoordelijkheid op het gebied van beeldende kunst en vormgeving sterk afneemt, en niet meer tot een provinciale infrastructuur taak gerekend wordt. We willen met de gemeenten afspraken maken om de overdracht van deze verantwoordelijkheid goed te laten verlopen.

Onvoltooid Verleden Tijd

	Vaste taken	Variabele taken
Infrastructurele subsidies	1. Monumentenzorg 2. Archeologische Monumentenzorg 3. Steunpunt Cultureel Erfgoed 4. Noordelijk Archeologisch Depot 5. Preventie van achteruitgang van monumentale panden (monumentenwachtaken)	
Meerjarensubsidies		1. Regionale geschiedenis (steunfunctie erfgoed) 2. Ontwikkelingsprogramma cultuurhistorie en

		archeologie 3. Kennisbank Cultureel Erfgoed 4. Project Tafelzilver 5. Project De voorkant 6. Wettelijke archeologietaken die aan gemeenten worden overgedragen
Waarderingsubsidies		Platform cultureel erfgoed

Toelichting

Monumentenzorg (deels), Archeologische monumentenzorg en het Noordelijk Archeologisch depot vloeien voort uit wettelijke provinciale taken (Wet op de Archeologische Monumentenzorg, nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening en Monumentenwet). Het Steunpunt Cultureel Erfgoed is een gedelegeerde rijkstaak. De Kennisbank cultureel erfgoed, Regionale geschiedenis en een deel van Monumentenzorg zijn autonoom provinciaal beleid. Preventie van achteruitgang van monumentale panden is een specialistische taak die bij uitstek door de Monumentenwacht (in samenwerking met de noordelijke Monumentenwachten) kan worden uitgevoerd. Het platform cultureel erfgoed krijgt net als in de periode 2005-2008 een waarderingsubsidie via Drents Plateau. In dit platform is ruimte voor de Molenstichting, Bond Heemschut, Drentse Volksalmanak, en een draaipremieregeling voor molens.

Informatiekanalen & Taligheden

	Vaste taken	Variabele taken
Infrastructurele subsidies	Bibliotheken Voor de 52 bibliotheken in Drenthe: Diensten op gebied van bedrijfsvoering Diensten inhoudelijk: kennis, innovatie, overkoepelende taken Regionale omroep Instandhouding Regionale omroep Streektaal Behoud en bevordering streektaal	
Meerjaren projectsubsidies		Archieven 1. Drents Audiovisueel Archief. 2. Overige projecten van provinciaal belang (kwaliteit, toegankelijkheid en publieksbereik archieven) Streektaal Organisatie educatieve activiteiten
Waarderingsubsidies		Streektaal Organisatie (streek)taal evenementen

Toelichting:

Biblionet Drenthe behoort tot de provinciale basisinfrastructuur. Het betreft hier dan ook een meerjarige subsidie voor de uitvoering van de provinciale taken op het gebied van bibliotheekbeleid. Het in stand houden en financieren van een provinciale serviceorganisatie is een provinciale taak: een servicepakket om de 52 bibliotheken in Drenthe en de bibliobussen te ondersteunen. Medio 2008 neemt het rijk een nieuw standpunt in over de tweede fase in het traject bibliotheekvernieuwing.

Regionale omroep: de provincie heeft sinds 1 januari 2006 op grond van de Mediawet de zogenaamde zorgplicht voor tenminste één regionale omroep, zodat een kwalitatief hoogwaardig programma mogelijk is. Dit vindt plaats op basis van een bekostigingsverklaring, eenmaal per vijf jaren voorafgaand aan de zendmachtiging. Deze is ten aanzien van RTV Drenthe afgegeven tot en met april 2013.

Instandhouding Regionale omroep betreft activiteiten met betrekking tot de verzorging van regionale radio- en televisieprogramma's, teletekstvoorziening op het RTV Drenthe kanaal en internet. Het rijk heeft hiervoor de middelen overgeheveld naar het provinciefonds.

Het Drents Audio Visueel Archief (DAVA) heeft taak het verzamelen, bewaren, ontsluiten en toegankelijk maken van audiovisueel materiaal uit en over Drenthe en is daarmee een belangrijke aanvulling op de bestaande erfgoedvoorzieningen.

Behoud en bevordering streektaal beschouwen wij als infrastructurele taak, op de feitelijke organisatie van streektaal evenementen en educatieve activiteiten na.

Musea

	Vaste taken	Variabele taken
Infrastructurele subsidies	Beheer, behoud, onderzoek en presentatie van de eigen Drentse kunst- en erfgoedcollectie en collecties die van provinciaal belang zijn (in (inter-)nationale zin)	
Meerjaren project subsidies		Educatie over de Drentse kunst- en erfgoedcollectie Steunfunctie musea Projecten versterking Musea
Waarderingsubsidies	Overkoepelende belangenbehartiging en netwerkfunctie van Drentse musea en oudheidkamers	

Toelichting

Infrastructurele subsidies:

Deze taken behoren tot de provinciale verantwoordelijkheden. Het gaat immers om taken op provinciaal niveau. In de huidige situatie ligt een groot deel van deze taak bij het Drents Museum.

Ook een vaste taak (waarvan het de vraag is of die onder musea valt) is het behoud van het nationaal monument Westerbork, waar de provincie zich garant voor heeft gesteld.

Meerjarenprojectsubsidies

Onder steunfunctie musea verstaan we: informatie, advies, scholing van museummedewerkers en professionalisering van lokale en regionale musea.

Waarderingsubsidies:

De belangenbehartiging en netwerkfunctie is een waarderingssubsidie, omdat provincie er belang aan hecht dat de Drentse musea kennis en ervaring uitwisselen en er een belangenvereniging voor hen is. Hier zijn geen prestatieverplichtingen aan verbonden.

Gevolgen voor de instellingen

Preferente instellingen

In de beleidsperiode 2005-2008 kende de provincie 8 culturele preferente instellingen: Drents Plateau, Monumentenwacht, Huus van de Taol, Biblionet Drenthe, K&C Drenthe, Drents Museum, CBK Drenthe en RTV Drenthe. Deze instellingen bevinden zich in specifieke situaties en binnen diverse juridische kaders. Budgetverschuivingen van vaste naar variabele taken zullen we op maat per instelling toepassen.

- CBK-Drenthe: met ingang van 2009 zijn de gemeenten Assen en Emmen aangewezen als de verantwoordelijke overheidslaag ten aanzien van beeldende kunst en vormgeving. Na de positiebepaling van deze gemeenten ten aanzien van deze nieuwe rol en het ontwikkeltraject met de Drentse gemeenten bepalen wij of de provincie hierin nog een rol heeft. Aan de hand daarvan wordt een overgangsregiem bepaald voor het CBK Drenthe.
- Voor RTV Drenthe geldt dat zij op grond van de Mediawet door de provincie wordt bekostigd. Het verminderen van taken (en budget) ligt dus niet voor de hand.
- De taken van het Drents Museum vallen geheel onder de vaste infrastructurele taken. Het verminderen van taken (en budget) is derhalve niet aan de orde.
- De dienstverlenende taken van Biblionet Drenthe voor de Drentse bibliotheken vallen geheel onder de vaste infrastructurele taken. Het verminderen van taken (en budget) ligt dus op dit moment niet voor de hand. Het rijk neemt in de loop van 2008 een nieuw standpunt in over de tweede fase in het traject Bibliotheekvernieuwing. Dit kan leiden tot een nieuwe situatie, waarin wij bovengenoemde keuze opnieuw zullen beoordelen.
- Huus van de Taol: de taken Behoud en bevordering streektaal zijn vaste infrastructurele taken. Alleen de taak Organisatie educatieve streektaal activiteiten valt onder variabel. Ook omdat het Huus van de Taol zeer recent tot stand is gekomen, ligt het verminderen van taken (en budget) niet voor de hand.
- K&C Drenthe: de Steunfunctie cultuureducatie primair en voortgezet onderwijs (kunst en media) blijven gelijk. De overige taken van K&C Drenthe vallen onder variabel. Het "vaste" budget voor de instellingen zal de komende jaren worden verlaagd: voor 2010, 2011 en 2012 verminderen we het budget met respectievelijk 20 %, 30 % en 40 % (ten opzichte van het budget 2008). Het voorbehoud dat we hierbij maken is dat deze verlaging niet zover mag gaan dat dit ten koste gaat van de vaste infrastructurele taken die worden uitgevoerd..
- Drents Plateau: de steunfunctietaken, gedelegeerde provinciale taken en wettelijke taken blijven gelijk. De steunfunctietaak erfgoed regionale geschiedenis, ontwikkelingsprogramma cultuurhistorie en archeologie, kennisbank Cultureel Erfgoed en projecten Tafelzilver en De Voorkant van het Drents Plateau vallen onder variabele taken. Het "vaste" budget zal de komende jaren dan ook worden verlaagd: voor 2010, 2011 en 2012 verminderen we het budget met respectievelijk 20 %, 30 % en 40 % (ten opzichte van het budget 2008). Het voorbehoud dat we hierbij maken is dat deze verlaging niet zover mag gaan dat dit ten koste gaat van de vaste infrastructurele taken die worden uitgevoerd.
- Om de instellingen die te maken krijgen met budgetverschuivingen een redelijke overgangstermijn te gunnen voor het verminderen van hun "vaste" subsidie, zien we 2009 als een overgangsjaar waarin we wel met de nieuwe subsidiewerkwijze werken maar waarin nog geen budgetvermindering zal worden doorgevoerd.
- Deze instellingen kunnen uiteraard een beroep blijven doen op projectmatige subsidies voor taken die bijdragen aan de uitvoering van de culturele en museale agenda.

Niet-preferente instellingen

In de periode 2005-2008 heeft ook een groot aantal zogeheten niet-preferente culturele instellingen een provinciale subsidie ontvangen.

- Voor al deze instellingen zal later dit jaar bepaald worden of zij in de nieuwe beleidsperiode opnieuw een “vaste” subsidie ontvangen, dan wel dat deze verminderd of beëindigd zal worden ingaande 2010.
- Om ook deze instellingen een redelijke overgangstermijn te gunnen voor eventuele vermindering/beëindiging van hun budget geven wij ook hen de garantie dat het beschikbare budget voor 2009 gelijk zal blijven als in 2008.
- Ook nieuwe instellingen (instellingen die op dit moment geen “vaste” subsidie van de provincie ontvangen) kunnen zich melden om voor een “vaste” subsidie in aanmerking te komen.
- Voor het aangaan van meerjarige subsidies met nieuwe instellingen wordt uiterste terughoudendheid betracht.

Instellingen met een waarderingssubsidie

In de periode 2005-2008 hebben diverse culturele instellingen een waarderingssubsidie ontvangen. Voor de nieuwe periode kiezen we ervoor om voor een beperkt aantal taken en een eveneens beperkt aantal instellingen vierjarige afspraken voor een waarderingssubsidie te maken. De keuze van taken en instellingen die hiervoor in aanmerking komen wordt in de loop van 2008 bepaald.